

Emakeele test.

Koostanud Tallinna koolide emakeele õpetajate komisjon.
Teiseks trükiks ümber töötanud
V. Alto.

Õpilase ees- ja perekonnanimi:

Millal sündinud:

Kooli nimetus:

Klass:

Tänane kuupäev ja aasta:

Märgi ristikesega (X) numbri ees teosed, mida oled lugenud.

1. Bornhöhe, E. Tasuja.	13. Jaik, J. Kaarnakivi.
2. Kreutzwald, Reinuvader rebane.	14. Lattik, J. Meie noored.
3. Parijõgi, J. Semendivabrik.	15. Ridala, V. Kalevipoeg.
4. Kitzberg, A., Veli Henn.	16. Spyri, J. Väike Heidi.
5. Kitzberg, A., Neetud talu	17. Burnett, F. Väike lord Fauntleroy.
6. Luts, O., Kevad.	18. Defoe, D., Robinson Crusoe.
7. Luts, O., Õpilane Valter.	19. Verne, J., Saladuslik saar.
8. Vilde, E., Külmale maale.	20. Topellus, Z., Velskeri jutustused.
9. Vilde, E., Kui Anija mehed käisid
Tallinnas.	21. Cooper, F., Nahksuka jutud.
10. Liiv, Juh., Käkimäe kägu.	22. London, J., Põlev laev.
11. Mändmets, J., Kodumaa jutud.	23. Swan, A., Kaarina suvi.
12. Pärn, J., Oma tuba, oma luba.	24. Kipling, R., Julged meremehed.
	25. Scott, W., Ivanhoe.

Kokku
lugenud

..... teost

Vihku mitte enne avada, kui kästakse!

See vihik pakub sulle lahendamiseks 200 ülesannet emakeele alalt. Enne tööle asumist loe tähelepanelikult läbi tööjuhatused ja näited.

Töö jaoks on aega 50 min. Kui jõuad lõpetada töö varemini, siis kontrolli vastuseid.

Ära küsi midagi!

Testi osad	Õigeid vastuseid	Vale vastuseid	Vastamata	
Test nr. 1				
Test nr. 2				
Test nr. 3				
Test nr. 4				
Test nr. 5				
Test nr. 6				
Kokku				
0/0 0/0				

TEST nr. 1. LUGEMISOSKUS.

Kirjuta lauseis puuduvad sõnad, igale joonele üks sõna.

1. Mereäärsete rahvaste kaubandus on tavaliselt hästi arenenud, kuna
2. on soodsaimaks liiklemisteks. Mäed, sellevastu, kaubanduslikku
3. läbikäimist rahvaste vahel. Kuid sõja ajal on vaenlasele tugevaks
4. takistuseks sissetungimisel. poolt valitseb aga suur hädaoht, eriti
siis, kui vaenlasel on tugev laevastik.

Ikka rohkem tungib liivlaste sekka lätlasti. Viimasel rahvalugemisel leiti seal

5. rohkesti segaperekondi, kus ülekaalu võtab kõnekeel. Seepärast
6. väheneb arv, seda enam, et ka koolides ja kirikutes tarvita-
7. takse ammusest ajast keelt, mida ka liivlased oskavad.

Pilk Setumaa kaardile selgitab kohe, kui segi elavad siin venelased ja setud —

8. poolsaartena ja saarekestena on tunginud setude asustusalade
9. keskele. Venelaste kaudu on palju vene mõju imbinud hulka.
Siiski võib tähele panna, et setu ka venelaste naabruses elades ei oska sageli
10. keeltki, kui ta seda pole vene koolis õppinud. Päris eestlaseks
- 11., 12. ennast ei pea, aga sama vähe peab ta ennast ka

Ettevaatus on kahtlematult väärtuslik iseloomujoon, mis sagedasti päästab
meid suurematest eksimustest ja pettumustest. Vahetevahel leidub siiski

13. isikuid, kes on niivõrd, et see halvab nende tahtejõudu
14. ja röövib neilt igasuguse algatusvõime. Üleliigne on seega
15. sama kui liiga vähenegi.

Loe ja vasta siis küsimusile tükkide lõpul.

Jaan sõitis jalgrattal linna. Teel lõhkes rattakummi ventiili lähedalt. Jaan tuli rattalt ja hakkas otsima kotist parandamisvahendeid, kuid kahjuks ei leidnud ta sealt kummit. Ta jäi rattale toetudes nõutult seisma. Mõni hetk hiljem lähenes linna poolt kihutades auto. Jaan lükkas ratta teelt kõrvale ja tõstis käe. Auto peatus viivuks. Jaan palus autojuhilt kummit. Juht võttis taskust suure kummilahmaka, lõikas kääridega ümmarguse tüki ja ulatas selle Jaanile. Jaan parandas ratta ja sõitis edasi.

16. Kust kohast lõhkes rattakummi?
17. Kus seisis Jaan rattale toetudes?
18. Missugune oli kujult kummitükk, mille sai Jaan?
19. Kumb sõiduk esimesena jätkas katkestatud matka?
20. Missuguses suunas sõitsid auto ja jalgratas teineteise suhtes?

Baltimail valitsev kord, mis kindlustas kohalikele sakslasile siin juhtiva osa, oli Vene valitsusele sageli õige vastumeelne. Aleksander II ajal hakati venelaste poolt kallale tungima Baltimaade saksapärasusele. Aleksander III ajal sai venestamise küsimus valitsusele otse ülesandeks. Venestamine tabas eriti kooli- ja politseiala, kuna maaomavalitsus jäi uuendamata. Ameti- asutised korraldati ümber, neis pandi maksma vene keel ja nad sunniti al- luma vene ametnikele. Usu alal eelistati kreeka-katoliku usku.

Eesti ühiskonnas tekitas venestamine suurt pettumust ja loidumist. Jakob- soni poliitikat püüdis jätkata J. Järv oma „Virulases“, venestamist toetas J. Kõrv „Valguses“ ja hiljem ka A. Grenzstein „Olevikus“.

21. Missuguse keisri valitsemise ajal viidi läbi Baltimaade venestamine?
22. Missugust usku eelistas venestus?
23. Missugune ala jäi Baltimail uuendamata?
24. Kelle poliitikat püüdis jätkata „Virulane“?
25. Missugune ajaleht asus hiljem toetama venestust?

TEST nr. 2. KEELEÕPETUS.

I

Kirjuta iga sõna järele ta
ainsuse osastav.

(üks) põrand — (kaks) põrandat;

26. (üks) küüs — (kaks)

27. (üks) number — (kaks)

28. (üks) maastik — (kaks)

29. (üks) koppel — (kaks)

30. (üks) kasukas — (kaks)

Kirjuta iga sõna järele ta
mitmuse osastav.

(üks) leib — (palju) leibu;

31. (üks) vikat — (palju)

32. (üks) sukk — (palju)

33. (üks) neiu — (palju)

34. (üks) ümbrik — (palju)

35. (üks) kaasik — (palju)

Kirjuta iga sõna järele ta
mitmuse omastav.

- (selle) näpu — (nende) näppude;
36. (selle) äkke — (nende)
37. (selle) rukki — (nende)
38. (selle) labida — (nende)
39. (selle) akna — (nende)
40. (selle) käe — (nende)

Kirjuta järgnevad sõnad
i-mitmuses.

- Õpilastele ehk õpilasile;
41. suurtele e.
42. kuulajatele e.
43. lastele e.
44. rikastele e.
45. öödele e.

Kirjuta järgnevate sõnade
ülivõrre.

- Kõige ilusam ehk ilusaim;
46. kõige uuem e.
47. kõige kallim e.
48. kõige peenem e.
49. kõige õnnelikum e.

Kirjuta iga sõna järele
ta da-tegevusnimi.

- Lugema — (tahan) lugeda;
50. laitma — (tahan)
51. ootama — (tahan)
52. jooksmas — (tahan)
53. kõnelema — (tahan)

54. töötama — (tahan)

Kirjuta järgnevate sõnade umbisikulise tegumoe ole-
vik ja mineviku kesksõna.

- Laulma — (laulu) lauldakse — (laulu ei) lauldud;
55., 56. tarvitama — (tööriista) — (tööriista ei)
57., 58. jooma — (kalja) — (kalja ei)
59., 60. vihtlema — (saunas) — (saunas ei)
61., 62. õmblema — (pesu) — (pesu ei)

Kirjuta iga sõna järele ta käskiva kõneviisi ainsuse
ja mitmuse teine pööre.

- Lugema — loe (sina) — lugege (teie);
63., 64. noppima — (sina) — (teie);
65., 66. lükkama — (sina) — (teie);
67., 68. töötama — (sina) — (teie);
69., 70. jätma — (sina) — (teie).

TEST nr. 3. ÕIGEKIRI.

Kirjuta kriipsu kohale *t või tt* vajaduse järgi.

- 71. Poiss pidas kä — ega nõorist kinni.
- 72. Oma ettevõ — es oli ta agar.
- 73. Lapsed loopisid õues ra — ast.

Kirjuta kriipsu kohale *k või kk* vajaduse järgi.

- 74. Jõele te — ib noor jää.
- 75. Ha — aksin tööle, aga ei saa.
- 76. Asuni — udele anti ehituslaenu.

Kirjuta kriipsu kohale *t või d* vajaduse järgi.

- 77. Lei — sime metsast seeni.
- 78. Toi — ke talvel linde!
- 79. Sepal on rau — sed käed.

Kirjuta kriipsu kohale *-gi või -ki* vajaduse järgi.

- 80., 81., 82. Koolgi; laevad —; ütles —; peenar —.

Poolitage, nagu teisele reale viimisel, püstkriipsuga järgnevad sõnad.

- 83., 84., 85. tulje; maiuse; kortsus; teeklaas.

Kirjuta kriipsu kohale vajaduse järgi:

- 86. *k või kk*: pi — lik;
- 87. *n või nn*: li — lane;
- 88. *m või mm*: ho — ne.

Järgnevas katkes on jäetud kokku kirjutamata 12 kahest osast koosnevat liitsõna. Ühenda need kaarekesega.

Näit.: Suur tükk on relv.

- 89.—100. Linna teel vahtis seitsme aastane Ilmar huviga vastu tulijaid. Juba hakkas paistma ammu oodatud linn. Algul küll ainult linna ainsa kiriku torn ja mõned vabriku korstnad. Poiss oli isa jutu järgi pähe õppinud, et linnas elavat kõigest viis tuhat seitse sada kolm kümmend kaheksa elanikku. Saabuti linna. Ilmar oli ette kujutanud, et linnas on sama sugused väikesed puu majad kui kodu külaski. Nüüd nägi aga maa poiss uudisena toredaid kivi maju. Liiklemine oli nii vilgas, et isa hoolega pidi ette vaatama.

TEST nr. 4. KIRJAVAHEMÄRGID.

Alljärgnevas jutukeses puudub 25 kirjamärki. Pane vastavad märgid vajalistele kohtadele.

101.—125. Anni kes väga armastas linde küsis kord koolis oma pinginaabrilt Lindalt Kas sina kallis Linda saaksid homme minuga tulla parki linde söötma
Ma ei tea praegu vastas Linda kas saan. Aga ma küsin emalt luba.
Tahaksin küll tulla sest ma armastan väga tuvisid tihaseid ja isegi varblasi.
Loodetavasti ema lubab olgugi et meil on homseks palju õppida

Tore hõiskas vaimustatult Anni haaras oma sõbratari kätest kinni ja keerutas temaga põrandal paar ringi.

Linda klassi üldine lemmik oli vaikne tütarlaps kuid elavaloomuline Anni suutis tedagi elustada.

TEST nr. 5. SÕNAVARA.

Vali igas lauses viimasest viiest sõnast üks õige ja kriipsuta see alla.

Näiteks: Siluma on triikima tasandama paitama libisema sugema

126. Kurtma on kaebama leinama nutma pahandama nurisema
127. Ihne — ahne kitsi kade kokkuhoidlik jõukas
128. Pelgama — ehnuma põgenema hirmuma kartma vabisema
129. Muigama — naeratama naerma pilkama itsitama kihistama
130. Anguma — külmuma jahtuma tarretuma kivinema jäätuma
131. Suund — tee eesmärk juht nool siht
132. Tavaline — lihtne alatine harilik samane sagedane
133. Lohutama — meelitama trööstima julgustama vaigistama hõlbustama
134. Hankima — omandama tooma võtma muretsema koguma
135. Hetk — kohe vähe silmapilk minut aeg
136. Oluline — tähtis asjalik harilik alatine tarviline
137. Partei — ühing erakond liit kogu selts
138. Lell — emavend tädimees onupoeg isavend ristiisa
139. Kärssitu — karme õel rahutu pahur vallatu
140. Innukas — vihane agar rõõmus viisakas hoolas
141. Streik — seiklus protest vastupanu tööseisak koosolek
142. Atlas — kaustik kaart album tabel kaardistik
143. Advokaat — teataja kaitsja kohtunik tõlk kohtuteener
144. Suruma — kangutama rõhuma raputama eemaldama alandama
145. Ränk — suur palju kohmakas raske tüse
146. Kärme — elav kiire hoolas töökas püüdlük

147. Hõre — *harv õhuke hale kare karm*
 148. Lõikusekuu — *juuli jaanuar detsember august märts*
 149. Lääla — *vastik maitsetu leige mäge lahja*
 150. Geniaalne — *välismaine osav haritud hullumeelne suurvaimlik*

Iga sõna kõrvale allpool kirjutatakse üks sõna, millel on vastupidine tähendus.

Näiteks: julge — *arg*; kõrge — *madal*.

151. Helde —	164. Kaugenema —
152. Süüdlane —	165. Vähemus —
153. Kurbus —	166. Nägija —
154. Käsk —	167. Otsene —
155. Kunstlik —	168. Orjus —
156. Segane —	169. Siinne —
157. Lopsakas —	170. Pisut —
158. Võhik —	171. Uskmatu —
159. Ligikaudne —	172. Nõrkus —
160. Ilmlik —	173. Võit —
161. Rõske —	174. Järgmine —
162. Uinuma —	175. Ülekohtune —
163. Osa —	

TEST nr. 6. KIRJANDUS.

Vali igalause lõpul antud nimedest üks õige ja kriipsuta see alla.

176. Lauluisa Kreutzwaldi eesnimed on: *Otto Wilhelm Friedrich Robert Karl August Karl Robert Friedrich Reinhold*
177. Libahundi autor on: *E. Vilde O. Luts A. Kitzberg H. Raudsepp E. Peterson*
178. Juhan Liivi „Varju“ päätegelane on: *Räpsi Rein Veni Villem Helene Villu Hugo*
179. Luuletise „Üks suu, nii vana“ autor on: *Juh. Liiv A. Haava L. Koidula Fr. Kuhlbars M. Under*
180. Romaani „Mahtra sõda“ peategelane on: *Peeter Olander Huntaugu Mihkel Kupja Prits Tohver Völlamäe Päärn*
181. Mahtra sõja tegevuspaigaks on: *Alutaguse Saaremaa Tallinn Harjumaa Sakala*
182. Ajalooline teos on: „*Veli Henn*“ „*Tasuja*“ „*Ühe härja elulugu*“ „*Kupja-Kaarli adjastaadid*“ „*Popi ja Huhuu*“
183. Ebasu tagajärgi kujutab: „*Libahunt*“ „*Vari*“ „*Sauna Antsu oma hobune*“ „*Tähtis päev*“ „*Und*“
184. Paremaks, kirjanduslikult väärtuslikumaks pean kahest isamaalaulust: „*Ta lendab mesipuu poole*“ „*Isamaa hiilgava pinnala paistab*“

Kirjuta allpool antud ülesandeis igale joonele õige sõna või nimi.

185. Missuguse *kirjaniku* teosest on järgmine katkend: „Kesk õlgi laval mustab midagi — õige! Lapse pea, mis undraku seest nagu kupp välja paistab. Aga ainult pea. Kuid selles peas on midagi, mis, ei tea ütelda, kas võõras-tama või inimestama paneb...”
186. Missugusest *näidendist* on järgmine katkend: „Kes teda teab. Meie kiriku kirjas ta ei olevat seisnud. Olevat kihelkonna teisel piiril kuskil laanes, poolestsaadik koopas elanud. Inimesi käinud ikka kaugelt tema juures abi otsimas.”
187. Nimeta *autor*, kelle ühest luuletisest on võetud järgmine salm:

„Kuis on su pojad vagad,
Nii vaprad, tugevad!
Su tütreid nagu lilled,
Nad õitsvad nägusad!”
188. E. Vilde kirjeldab juhtumit tiigil oma lapsepõlvest jutus
189. Karjapoisi elu kirjeldab Tammsaare jutus
190. Suure vembumehe nimi O. Lutsu „Kevades“ on
191. A. H. Tammsaare tuntuim teos on
192. 1933. a. jõulupühade ajal suri eesti suurkirjanik
Nimeta teosed, milles esinevad järgmised tegelased:
193. Kniks-Mariihen
194. Virgu Anni
195. Kellamees Lible
196. Kadaka Kaarel

Järgnevais lauseis on toodud näiteid keele ilustamiseks tarvitatud väljenditest (kõnekujunditest). Kriipsuta alla igas lauses säärane väljend.

Näiteks: Kadakatel karjamaal seljas lumekuued.

197. Liivaku Jaanil oli suur mure; näris südant ööd ja päevad, ega saanud enam sugugi rahu.
198. Ühel ööl oli külm veepiirde rannaga kinni tinutanud.
199. Ei olnud naeratust kellegi palgel, sõnad surid igaühe huultel.
200. Päike paistis heledasti, lumi siretas ja puudel olid klaasist oksad.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 43537-9

Emakeele test.

Koostanud Koolivalitsuse juures töötav alg- ja keskkooli emakeele õpetajate komisjon.

Testi osad	Õigeid vastuseid	Testi osad	Õigeid vastuseid
1. Lugemisoskus .		5. Sõnavara . . .	
2. Keeleõpetus . .		6. Kirjandus . . .	
3. Õigekiri . . .		Kokku	
4. Kirjavahemärgid		% 0/0	

Õpilase ees- ja perekonnanimi:

Millal sündinud: Tänapäev:

Kooli nimetus: Klass:

Nr. 1. LUGEMISOSKUS.

Kirjuta lauseisse puuduvad sõnad, igale joonele üks sõna!

Elli läks metsa marjule. Ühe kännu ümber nägi ta maasikaid.

1. Vaevalt sai ta mõned korvi panna, kui kuulis susinat. Elli vaatas ringi ja nägi suurt madu enda poole roomavat. Ta koh-
2. kus hirmsasti, laskis maa- sikatega kukkuda ja jooksis kodu poole.

Ikka rohkem tungib liivlaste sekka lätlasti. Viimasel rahvalugemisel leiti seal rohkesti sega-

3. perekondi, kus ülekaalu võtab
4. kõnekeel. Seepärast väheneb

arv, seda enam, et ka koolides ja kirikutes tar-
vitatakse ammusest ajast keelt, mida ka liivlased oskavad.

Pilk Setumaa kaardile selgitab kohe, kui segi elavad siin venelased ja setud — poolsaartena

6. ja saarekestena on tunginud setude asustusalade keskele. Venelaste kaudu
7. on palju vene mõju imbinud hulka. Siiski võib tähele panna, et setu ka venelaste naabruses elades ei oska sageli
8. keeltki, kui ta seda pole vene
9. koolis õppinud. Pärast eestlaseks ennast ei pea, aga sama vähe peab ta ennast ka
10.

Loe ja vasta siis küsimusile tük-
kide lõpuli!

Jaan sõitis jalgrattal linna onule külla. Teel lõhkes rattakummi ventiili lähedalt. Jaan tuli rattalt ja hakkas otsima kotist parandamisvahendeid, kuid kahjuks ta ei leidnud seal kummit. Ta jäi rattale toetudes nõutult seisma. Mõni hetk hiljem lähenes linna poolt kihutades auto. Jaan lükkas ratta teelt kõrvale ja tõstis käe. Auto peatus viivuks. Jaan palus autojuhilt kummit. Juht võttis taskust suure kummilahmaka, lõikas kääridega ümmarguse tüki ja ulatas selle Jaanile. Jaan parandas ratta ja sõitis edasi.

11. Kellele sõitis Jaan külla?

12. Kust kohalt lõhkes rattakummi?

13. Missugune oli kujult kummitükk, mille sai Jaan?

14. Kumb sõiduk esimesena jätkas katkestatud matka?

15. Missuguses suunas sõitsid auto ja jalgratas teineteise suhtes?

Baltimail valitsev kord, mis kindlustas kohalikele sakslasile siin juhtiva osa, oli Vene valitsusele sageli õige vastumeelne. Aleksander II ajal hakati venelaste poolt kallale tungima Baltimaade saksa-pärasusele. Aleksander III ajal sai venestamise küsimus valitsusele otse ülesandeks. Venestamine tabas eriti kooli-, kohtu- ja politsei ala, kuna maaomavalitsus jäi uuendamata. Ametiasutised korraldati ümber, neis pandi maksma vene keel ja nad sunniti alluma vene ametnikele. Usu alal eelistati kreeka-katoliku usku.

Eesti ühiskonnas tekitas venestamine suurt pettumust ja loidumist. Jakobsoni poliitikat püüdis jätkata J. Järv oma „Virulases“, venestamist toetas J. Kõrv „Valguses“ ja hiljem ka A. Grenzstein „Olevikus“.

16. Missuguse keisri valitsemise ajal viidi läbi Baltimaade venestamine?

17. Missugust usku eelistas venestus?

18. Missugune ala jäi Baltimail uuendamata?

19. Kelle poliitikat püüdis jätkata „Virulane“?

20. Missugune ajaleht asus hiljem toetama venestust?

Nr. 2. KEELEÕPETUS.

Kirjuta iga sõna järele tema ainsuse osastav!

(üks) põrand — (kaks) põrandat;

1. (üks) küüs — (kaks)

2. (üks) lukk — (kaks)

3. (üks) maastik — (kaks)

4. (üks) piibel — (kaks)

5. (üks) kasukas — (kaks)

Kirjuta iga sõna järele tema mitmuse osastav!

(üks) raamat — (palju) raamatuid;

6. (üks) pudel — (palju)

7. (üks) sild — (palju)

8. (üks) talu — (palju)

9. (üks) laevastik — (palju)

10. (üks) kaasik — (palju)

Kirjuta iga sõna järele tema käskiva kõneviisi ainsuse ja mitmuse teine pööre!

Lugema — loe (sina) — lugege (teie);

11. 12. hõiskama — (sina) — (teie);

13. 14. kõndima — (sina) — (teie);

15. 16. lõhkuma — (sina) — (teie);

17. 18. töötama — (sina) — (teie);

19. 20. õmblema — (sina) — (teie);

Kirjuta iga sõna järele tema da-tegevusnimi!

Lugema — (tahan) lugeda;

21. küttima — (tahan)

22. algama — (tahan)

23. lõhkuma — (tahan)

24. õmblema — (tahan)

25. töötama — (tahan)

Nr. 3. ÕIGEKIRI.

Kirjuta kriipsu kohale *t* või *tt* vajaduse järgi!

1. Ema kannab last kä — el.
2. Ära tüüta mind tühjade ju — udeg.
3. Oma ettevõ — es oli ta agar.
4. Ma ka — an lauda.
5. Ta tõ — as koju.

Kirjuta kriipsu kohale *k* või *kk* vajaduse järgi!

6. Hobune lõhkus ä — e.
7. Ma ei lü — anud lauda.
8. Ha — ame õppima.
9. Tuleb ha — ata tööle.
10. Riik hoolitseb oma kodani — ude eest.

Kirjuta kriipsu kohale *t* või *d* vajaduse järgi!

11. Hei — sime murule puhkama.
 12. Selle mängu või — sime meie.
 13. Hoi — ke tervist!
 14. Püü — ke olla õiglane!
 15. Sepal on rau — sed käed.
4. Ühenda kaarekesega kaldkirjas trükitud sõnadest ainult liitsõnad!

Näiteks: Suur tükk on relv. Suur tükk ajab suu lõhki.

16. Lapse põlv on õnnelik aeg.
17. Seitsme aastane Liisike loeb juba ilusasti.
18. Oleviste kiriku torn paistab kaugelt.
19. Lapse põlv on haige.
20. Maja taga kasvab kask.
21. Arst ei saanud mind vastu võtta.
22. Õpilased pidid luuletise pähe õppima.
23. Vastu tulija oli meie vend.
24. Aias oli õunu maha kukkunud.
25. Maha kukkunud õunad korjati korvi.

Nr. 4. KIRJAVAHEMÄRGID.

Pane allpool järgnevas jutus puuduvad vajalikud kirjavahemärgid!

Anni kes väga armastas linde küsis kord koolis oma pinginaabrilt Lindalt Kas sina kaalis Linda saaksid homme minuga tulla parki linde söötma

Ma ei tea praegu vastas Linda kas saan. Aga ma küsin emalt luba. Tahaksin küll tulla sest ma armastan väga tuvisid tihaseid ja isegi varblasi

Tore hõiskas vaimustatult Anni oma sõbratari kätest kinni haarates ja keerutas temaga põrandal paar ringi.

Nr. 5. SÕNAVARA.

Vali igas lauses viimasest viiest sõnast üks õige ja kriipsuta see alla!

Näiteks: Siluma on triikima tasandama paitama libisema sugema

1. Kurtma on kaebama leinama nutma pahan-dama nurisema
2. Ihne — ahne kitsi kade kokkuhoidlik jõukas
3. Pelgama — ehmuma põgenema hirmuma kart-ma vabisema
4. Muigama — naeratama naerma pilkama itsitama kihistama
5. Anguma — külmuma jahtuma tarretuma kivi-nema jäätuma
6. Suund — tee eesmärk juht nool siht
7. Tavaline — lihtne alatine harilik samane sage-dane
8. Lohutama — meelitama trööstima julgustama vaigistama hõlbustama
9. Hankima — omandama tooma võtma muretsema koguma
10. Hetk — kohe vähe silmapilk minut aeg
11. Oluline — tähtis asjalik harilik alatine tarviline
12. Parte — ühing erakond liit kogu selts

13. Streik — *seiklus protest vastupanu tööseisak koosolek*
14. Atlas — *kaustik kaart album tabel kaardistik*
15. Advokaat — *teataja kaitsja kohtunik tõlk kohtuteener*
16. Suruma — *kangutama rõhuma raputama eemaldama alandama*
17. Ränk — *suur palju kohmakas raske tüse*
18. Kärme — *elav kiire hoolas töökas püüdlik*
19. Hõre — *harv õhuke hale kare karm*
20. Lõikusekuu — *juuli jaanuar detsember augusti märts*

Iga sõna kõrvale allpool kirjutada üks sõna, millel on vastupidine tähendus!

Näiteks: julge — arg; kõrge — madal.

21. Helde —	31. Osa —
22. Stiüdlane —	32. Vähemus —
23. Kurbus —	33. Nägija —
24. Kask —	34. Kõverpind —
25. Kunstlik —	35. Orjus —
26. Segane —	36. Siinne —
27. Lopsakas —	37. Pisut —
28. Võhik —	38. Uskmatu —
29. Ligikaudne —	39. Nõrkus —
30. Ilmalik —	40. Võit —

Nr. 6. KIRJANDUS.

Vali iga lause lõpul antud viiest nimest üks õige ja kriipsuta see alla!

1. Lauluisa Kreutzwaldi eesnimed on: *Otto Wilhelm Friedrich Robert Karl August Karl Robert Friedrich Reinhold*
2. „Oh Jumal, oh Jumal, ma kingin kirikule kroonlühtri, kui pääsen!“ on võetud teosest: „Vari“ „Vana püss“ „Peipsil“ „Sauna Antsu oma hobune“ „Kapsapea“
3. „Libahundi“ autor on: *E. Wilde O. Luts A. Kitzberg H. Raudsepp E. Peterson*
4. Tammaru rahvast kõneldakse Kitzbergi töös, mille nimi on: „Kauka Jumal“ „Neetud talu“ „Päve talus“ „Libahunt“ „Tuulte pöörises“
5. Juhan Liivi „Varju“ peategelane on: *Räpsi Rein Veni Villem Helene Villu Hugo*

6. Luuletise „Üks suu, nii vana“ autor on: *Juh. Liiv A. Haava L. Koidula Fr. Kuhlbars M. Under*
7. Romaani „Mahtra sõda“ peategelane on: *Peeter Olander Huntaugu Mihkel Kupja Prits Tohver Võllamäe Päärn*
8. Mahtra sõja tegevuspaigaks on: *Alutaguse Saaremaa Tallinna Harjuma Sakala*
9. Ajalooline teos on: „Veli Henn“ „Tasuja“ „Ühe härja elulugu“ „Kupja-Kaarli adjastaadid“ „Popi ja Huhuu“
10. Ebausü tagajärgi kujutab „Libahunt“ „Vari“ „Sauna Antsu oma hobune“ „Tähtis päev“ „Und“

Kirjutada allpool antud ülesandeis iga-le joonele õige sõna võinimi!

11. Missuguse kirjaniku teosest on järgmine katkend: „Kesk õlgi laval mustab midagi — õige! Lapse pea, mis undruku seest nagu kupp välja paistab. Aga ainult pea. Kuid selles peas on midagi, mis, ei tea ütelda, kas võõrastama või imestama paneb, mis nagu omal kohal ei oleks ja siiski nagu on“.
12. Missugusest näidendist on järgmine katkend: „Kes teda teab. Meie kiriku kirjas ta ei olevat seisnud. Olevat kihelkonna teisel piiril kuskil laanes, poolestsaadik koopas elanud. Inimesi käinud ikka kaugelt tema juures abi otsimas“.

13. Nimeta luuletise pealkiri, millest on võetud järgmine katkend:

„Kuis on su pojad vagad,
Nii vaprad tugevad!
Su tütreid nagu lilled
Nad õitsvad nägusad!“

14. Ed. Wilde kirjeldab juhtumit tiigil oma lapsepõlvest jutus
15. Karjapoisi elu kirjeldab Tammsaare jutus
16. Mahtra sõja põhjustas mõisnikkude ja huvide kokkupõrge.
Nimeta teosed, milles esinevad järgmised tegelased:
17. Kniks-Mariihen
18. Virgu Anni
19. Kellamees Libe
20. Kadaka Kaarel

PELAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 43537-9

Emakeele test.

Koostanud Koolivalitsuse juures töötav alg- ja keskkooli emakeele õpetajate komisjon.

Testi osad	Õigeid vastuseid	Testi osad	Õigeid vastuseid
1. Lugemisoskus .		5. Sõnavara . . .	
2. Keeleõpetus . .		6. Kirjandus . . .	
3. Õigekiri . . .		Kokku	
4. Kirjavahemärgid		% 0 %	

Õpilase ees- ja perekonnanimi:

Millal sündinud: Tänapäev:

Kooli nimetus: Klass:

Nr. 1. LUGEMISOSKUS.

Kirjuta lauseisse puuduvad sõnad, igale joonele üks sõna!

Elli läks metsa marjule. Ühe kännu ümber nägi ta maasikaid.

1. Vaevalt sai ta mõned korvi panna, kui kuulis susinat. Elli vaatas ringi ja nägi suurt madu enda poole roomavat. Ta koh-
2. kus hirmsasti, laskis maa-sikatega kukkuda ja jooksis kodu poole.

Ikka rohkem tungib liivlaste sekka lätlasti. Vii-masel rahvalugemisel leiti seal rohkesti sega-

3. perekondi, kus ülekaalu võtab
4. kõnekeel. Seepärast väheneb

arv, seda enam, et ka koolides ja kirikutes tar-
5. vitatakse ammusest ajast keelt, mida ka liivlased oskavad.

Pilk Setumaa kaardile selgitab kohe, kui segi elavad siin venelased ja setud — poolsaartena

6. ja saarekestena on tunginud setude asustusalade keskele. Venelaste kaudu
7. on palju vene mõju imbinud hulka. Siiski võib tähele panna, et setu ka venelaste naabruses elades ei oska sageli
8. keeltki, kui ta seda pole vene
9. koolis õppinud. Päris eestlaseks ennast ei pea, aga sama vähe peab ta ennast ka
10.

Loe ja vasta siis küsimusile tük-
kide lõpul!

Jaan sõitis jalgrattal linna onule külla. Teel lõhkes rattakummi ventili lähedalt. Jaan tuli rattalt ja hakkas otsima kotist parandamisvahendeid, kuid kahjuks ta ei leidnud sealt kummit. Ta jäi rattale toetudes nõutult seisma. Mõni hetk hiljem lähenes linna poolt kihutades auto. Jaan lükkas ratta teelt kõrvale ja tõstis käe. Auto peatus viivuks. Jaan palus autojuhilt kummit. Juht võttis taskust suure kummilahmaka, lõikas kääridega ümmarguse tüki ja ulatas selle Jaanile. Jaan parandas ratta ja sõitis edasi.

11. Kellele sõitis Jaan külla?
12. Kust kohalt lõhkes rattakummi?
13. Missugune oli kujult kummitükk, mille sai Jaan?
14. Kumb sõiduk esimesena jätkas katkestatud matka?
15. Missuguses suunas sõitsid auto ja jalgratas teineteise suhtes?

Baltimail valitsev kord, mis kindlustas kohalikele sakslasile siin juhtiva osa, oli Vene valitsusele sageli õige vastumeelne. Aleksander II ajal hakati venelaste poolt kallale tungima Baltimaade saksa-pärasusele. Aleksander III ajal sai venestamise küsimus valitsusele otse ülesandeks. Venestamine tabas eriti kooli-, kohtu- ja politseiala, kuna maaomavalitsus jäi uuendamata. Ametiasutised korraldati ümber, neis pandi maksma vene keel ja nad sunniti alluma vene ametnikele. Usu alal eelistati kreeka-katoliku usku.

Eesti ühiskonnas tekitas venestamine suurt pettumust ja loidumist. Jakobsoni poliitikat püüdis jätkata J. Järv oma „Virulases“, venestamist toetas J. Kõrv „Valguses“ ja hiljem ka A. Grenzstein „Olevikus“.

16. Missuguse keisri valitsemise ajal viidi läbi Baltimaade venestamine?
17. Missugust usku eelistas venestus?
18. Missugune ala jäi Baltimail uuendamata?
19. Kelle poliitikat püüdis jätkata „Virulane“?
20. Missugune ajaleht asus hiljem toetama venestust?

Nr. 2. KEELEÕPETUS.

Kirjuta iga sõna järele tema ainsuse osastav!

(üks) põrand — (kaks) põrandat;

1. (üks) kütis — (kaks)
2. (üks) lukk — (kaks)
3. (üks) maastik — (kaks)
4. (üks) piibel — (kaks)
5. (üks) kasukas — (kaks)

Kirjuta iga sõna järele tema mitmuse osastav!

(üks) raamat — (palju) raamatuid;

6. (üks) pudel — (palju)
7. (üks) sild — (palju)
8. (üks) talu — (palju)
9. (üks) laevastik — (palju)
10. (üks) kaasik — (palju)

Kirjuta iga sõna järele tema käskiva kõneviisi ainsuse ja mitmuse teine pööre!

Lugema — loe (sina) — lugege (teie);

11. 12. hõiskama — (sina) — (teie);
13. 14. kõndima — (sina) — (teie);
15. 16. lõhkuma — (sina) — (teie);
17. 18. töötama — (sina) — (teie);
19. 20. õmblema — (sina) — (teie);

Kirjuta iga sõna järele tema da-tegevusnimi!

Lugema — (tahan) lugeda;

21. küttima — (tahan)
22. algama — (tahan)
23. lõhkuma — (tahan)
24. õmblema — (tahan)
25. töötama — (tahan)

Õpilase ees- ja perekonnanimi:

Nr. 3. ÕIGEKIRI.

Kirjuta kriipsu kohale *t* või *tt* vajaduse järgi!

1. Ema kannab last kä — el.
2. Ära tüüta mind tühjade ju — udega.
3. Oma ettevõ — es oli ta agar.
4. Ma ka — an lauda.
5. Ta tõ — as koju.

Kirjuta kriipsu kohale *k* või *kk* vajaduse järgi!

6. Hobune lõhkus ä — e.
7. Ma ei lü — anud lauda.
8. Ha — ame õppima.
9. Tuleb ha — ata tööle.
10. Riik hoolitseb oma kodani — ude eest.

Kirjuta kriipsu kohale *t* või *d* vajaduse järgi!

11. Hei — sime murule puhkama.
12. Selle mängu või — sime meie.
13. Hoi — ke tervist!
14. Püü — ke olla õiglane!
15. Sepal on rau — sed käed.

4. Ühenda kaarekesega kaldkirjas trükitud sõnadest ainult liitsõnad!

Näiteks: Suur tükk on relv. Suur tükk ajab suu lõhki.

16. Lapse põlv on õnnelik aeg.
17. Seitsme aastane Liisike loeb juba ilusasti.
18. Oleviste kiriku torn paistab kaugele.
19. Lapse põlv on haige.
20. Maja taga kasvab kask.
21. Arst ei saanud mind vastu võtta.
22. Õpilased pidid luuletise pähe õppima.
23. Vastu tulija oli meie vend.
24. Aias oli õunu maha kukkunud.
25. Maha kukkunud õunad korjati korvi.

Nr. 4. KIRJAVAHEMÄRGID.

Pane allpool järgnevas jutus puuduvad vajalikud kirjavahemärgid!

Anni kes väga armastas linde küsis kord koolis oma pinginaabrilt Lindalt Kas sina kallid Linda saaksid homme minuga tulla parki linde söötma

Ma ei tea praegu vastas Linda kas saan. Aga ma küsin emalt luba. Tahaksin küll tulla sest ma armastan väga tuvisid tihaseid ja isegi varblasi

Tore hõiskas vaimustatult Anni oma sõbratari kätest kinni haarates ja keerutas temaga põrandal paar ringi.

Nr. 5. SÕNAVARA.

Vali igas lauses viimasest viiest sõnast üks õige ja kriipsuta see alla!

Näiteks: Siluma on triikima tasandama paitama libisema sugema

1. Kurtma on kaebama leinama nutma pahan-dama nurisema
2. Ihne — ahne kitsi kade kokkuhoidlik jõukas
3. Pelgama — ehnuma põgenema hirmuma kart-ma vabisema
4. Muigama — naeratama naerma pilkama itsitama kihistama
5. Anguma — külmuma jahtuma tarretuma kivi-nema jäätuma
6. Suund — tee eesmärk juht nool siht
7. Tavaline — lihtne alatine harilik samane sage-dane
8. Lohutama — meelitama trööstima julgustama vaigistama hõlbustama
9. Hankima — omandama tooma võtma muretsema koguma
10. Hetk — kohe vähe silmapilk minut aeg
11. Oluline — tähtis asjalik harilik alatine tarviline
12. Partei — ühing erakond liit kogu selts

13. Streik — seiklus protest vastupanu tööseisak koosolek
14. Atlas — kaustik kaart album tabel kaardistik
15. Advokaat — teataja kaitsja kohtunik tõlk kohtu-
teenar
16. Suruma — kangutama rõhuma raputama eemal-
dama alandama
17. Ränk — suur palju kohmakas raske tüse
18. Kärme — elav kiire hoolas töökas püüdlik
19. Hõre — harv õhuke hale kare karm
20. Lõikusekuu — juuli jaanuar detsember august
märts

Iga sõna kõrvale allpool kirjutada üks sõna, millel on vastupidine tähendus!

Näiteks: julge — arg; kõrge — madal.

21. Helde —	31. Osa —
22. Süüdlane —	32. Vähemus —
23. Kurbus —	33. Nägija —
24. Käsk —	34. Kõverpind —
25. Kunstlik —	35. Orjus —
26. Segane —	36. Siinne —
27. Lopsakas —	37. Pisut —
28. Võhik —	38. Uskmatu —
29. Ligikaudne —	39. Nõrkus —
30. Ilmalik —	40. Võit —

Nr. 6. KIRJANDUS.

Vali iga lause lõpul antud viiest ni-
mest üks õige ja kriipsuta see alla!

1. Lauluisa Kreutzwaldi eesnimed on: *Otto Wil-
helm Friedrich Robert Karl August Karl
Robert Friedrich Reinhold*
2. „Oh Jumal, oh Jumal, ma kingin kirikule kroon-
lühtri, kui pääsen!“ on võetud teosest: „Vari“
„Vana püss“ „Peipsil“ „Sauna Antsu oma ho-
bune“ „Kapsapea“
3. „Libahundi“ autor on: *E. Wilde O. Luts A.
Kitzberg H. Raudsepp E. Peterson*
4. Tammaru rahvast kõneldakse Kitzbergi töös,
mille nimi on: „Kauka Jumal“ „Neetud talu“
„Püve talus“ „Libahunt“ „Tuulte pöörises“
5. Juhan Liivi „Varju“ peategelane on: *Räpsi Rein
Veni Villem Helene Villu Hugo*

6. Luuletise „Üks suu, nii vana“ autor on: *Juh.
Liiv A. Haava L. Koidula Fr. Kuhlbars M. Under*
7. Romaani „Mahtra sõda“ peategelane on: *Peeter
Olander Huntaugu Mihkel Kupja Prits Toh-
ver Võllamäe Päärn*
8. Mahtra sõja tegevuspaigaks on: *Alutaguse Saa-
remaa Tallinna Harjumaa Sakala*
9. Ajalooline teos on: „Veli Henn“ „Tasuja“ „Ühe
härja elulugu“ „Kupja-Kaarli adjastaadid“ „Popi
ja Huhuu“
10. Ebausü tagajärgi kujutab „Libahunt“ „Vari“
„Sauna Antsu oma hobune“ „Tähtis päev“ „Und“

Kirjutada allpool antud ülesandeis iga-
le joonele õige sõna või nimi!

11. Missuguse kirjaniku teosest on järgmine kat-
kend: „Kesk õlgi laval mustab midagi — õige!
Lapse pea, mis undruku seest nagu kupp välja
paistab. Aga ainult pea. Kuid selles peas on
midagi, mis, ei tea ütelda, kas võõrastama või
imestama paneb, mis nagu omal kohal ei oleks
ja siiski nagu on“.
12. Missugusest näidendist on järgmine katkend:
„Kes teda teab. Meie kiriku kirjas ta ei olevat
seisnud. Olevat kihelkonna teisel piiril kuskil
laanes, poolestsaadik koopas elanud. Inimesi
käinud ikka kaugelt tema juures abi otsimas“.
13. Nimeta luuletise pealkiri, millest on võetud järg-
mine katkend:
„Kuis on su pojad vagad,
Nii vaprad tugevad!
Su tütreid nagu lilled
Nad õitsvad nägusad!“
14. Ed. Wilde kirjeldab juhtumit tiigil oma lapse-
põlvest jutus
15. Karjapoisi elu kirjeldab Tammsaare jutus
16. Mahtra sõja põhjustas mõisnikkude ja
huvide kokkupõrge.
Nimeta teosed, milles esinevad järgmised tege-
lased:
17. Kniks-Mariihen
18. Virgu Anni
19. Kellamees Libe
20. Kadaka Kaarel

Täienda järgnevad ülesanded.

Määra sõnatõud järgnevas lauses: Päike paistis juba üle teie kõrge härrastemaja.

1. Päike —-sõna, 2. paistis —-sõna, 3. juba —-sõna, 4. üle —-sõna, 5. teie —-sõna, 6. kõrge —-sõna, 7. härrastemaja —-sõna.

Kirjuta iga sõna järele tema ainsuse nimetav: 8. Ahjud — , 9. kausid — , 10. havid — , 11. kurvad —

Kirjuta mitmuse nimetav: 12. Võti — , 13. nahk — , 14. aed — , 15. liige —

Kirjuta ainsuse osastav: 16. Laps — , 17. leem — , 18. suvi — , 19. küütrakas —

Kirjuta i-mitmuse osastav: 20. Kala — , 21. mets — , 22. leib — , 23. asunik —

Kirjuta iga pöörd sõna järele tema oleviku kindla kõneviisi esimene pööre: 24. Sadama — , 25. leppima — , 26. pakkuma — , 27. ruttama —

Kirjuta kindla kõneviisi lihtmineviku ainsuse kolmas pööre: 28. Pesema — , 29. munema — , 30. surema —

Kirjuta välja järgnevast lausest liitsõnad: Maha jäetud põllu maa nutab talu poja järele.

Kriipsuta alla alus: 34. Sirelipõõsastes sahiseb tuul. 35. Hea on lepikus lehada.

Kriipsuta alla õeldis: 36. Õõ hirmus algab. 37. Tahaksin kangesti süüa.

Kriipsuta alla sihitis: 38. Torm painutab puid. 39. Kas ema südant tunned sa?

Kriipsuta alla täiend: 40. Tuul kiiguteleb männi päid. 41. Tuules murdub nõder lill.

Kriipsuta alla pealause: 42. Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu! 43. Ja sala laulvad minu vaiksed leinad, et õitsvad kodus valged ristikeinad.

Kriipsuta alla kõrvallause: 44. Saja, saja laia lund, et saaks saani sõitemaie! 45. Nad astusid vaprate liiki, et kaitseda rahvast ja riiki.

+ - 0

Vali igas lauses viimasest viiest sõnast üks õige sõna ja kriipsuta ta alla.

Näide: Säng on kehakate toiduaine magamisase hoone tuba.

Vulkaan on järv laht jääliustik, tulimägi madalik.

1. Nukker on kurb nõrk pahane vaikne kehv.
2. Diktaat — ülesanne etteütetus näide eessõna õpetus.
3. Pelgama — vihkama kartma põgenema julgema salgama.
4. Kahur — kuul juuksesalk pakane suurtükk kalamees.
5. Tüüfus — tiisikus paise nohu soetõbi rabandus.
6. Nõder — kahtlane hull nõrk vilets rumal.
7. Sanatoorium — ravila haigus muuseum valitsus õppeasutis.
8. Skelett — selgroog koos seis luukere kava kuju.
9. Luide — saar liivahang legendik mägi kestake.
10. Retsept — ravitsus eeskuju toit jook arstitäht.
11. Jube — inetu kõhn külm kena õudne.

12. Kontrast — vastolu võrdlus leping segadus ilmavaade.
 13. Horisont — tasapind paralleel taevavõlv vaatepiir tasakaal.
 14. Läte — ukseesine oja müts allikas kaev.
 15. Kobrutama — kastma külmetama kõnelema viitma vahutama.
 16. Kliima — temperatuur ilmastu õhkkond loodus soojus.
 17. Äsja — umbes nüüd hiljuti vähe päris.
 18. Koopia — ülesvõtte jälgend ettekanne ühistöö kujutus.
 19. Vahend — abinõu erand otstarve aine teisend.
 20. Naivne — harilik ükskõikne erapooletu iseteadlik lapselik.
 21. Lammutama — katma koondama pikutama valdama lõhkuma.
 22. Patriot — aadelkond egoist naljahammas õpetlane isamaalane.
 23. Meloodia — lauluviis kurbus heli pehmus kooskõla.
 24. Moraal — iseloom kõlblus eeskujude sundus viisakus.
 25. Tavaline — praegune ilus harilik vajaline niisugune.
 26. Kriitika — lahkeli kitsikus otsus hädaoht arvustus.
 27. Maak — metallimuld kivisüsi maakoht tuletorn mõõt.
 28. Reaalne — harilik korraline tõeline majanduslik õiglane.
 29. Oluline — tähtis ajakohane alaline osaline praegune.
 30. Eksperiment — seadus katse kaunistus vahend eriteadlane.

+ — 0

1. Rahvaluulet kogus Ed. Viide E. Peterson J. Hurt Fr. Tuglas O. Luts.
 2. „Kalevipoeg“ on romaan lugulaul kurbmäng uudisjutt ballaad.
 3. „Miks sa nutad, lillekene“ on Juh. Liivi A. Haava M. Veske L. Koidula A. Reinvaldi luuletis.
 4. Juhan Liiv kirjutas „Oma tuba, oma luba“ „Külmale maale“ „Vari“ „Tõde ja õigus“ „Kevade“.
 5. „Maatra sõjas“ esineb tegelasena Oodo Hugo Metsavahi Leenu Villu Ants Tertsius.

+ — 0

Iga antud sõna kõrvale kirjuta üks sõna, millel on vastupidine tähendus:

Näiteid: lõpp — algus, lai — kitsas.

1. külvama —	2. positiivne —	3. mõõn —
4. korrutama —	5. ülekohtune —	6. maksimum —
7. eksport —	8. objektiivne —	9. optimist —
	10. abstraktne —	

+ — 0

Pane tarvitlikud kirjavahemärgid ja paranda, kus see vajaline, väikesed sõnaalgähed suurteks!

Olin jäänud üksi tuppa kus korraldasin pabereid äkisti avanes uks ja Bernhard Riives meie vang tormas kahe sõduri kinnipeetavana sisse mina ehmatasin teda nähes ja vastu tahtmist haaras minu käsi laetud revolvi mis sa tahad küsisin ma temalt ma ei lase ennast peksta hüüdis ta ähvardavalt

+ — 0

PEDAGOOGIKA
 ARHIIVMUSEUM
 FOND K43537-9

Kokku: + — 0